

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการศึกษาการเลี้ยงสัตว์ปีกและสุกรในระบบอินทรีย์
The Study of Raising Poultry and Swine on Organic System

แผนงานวิจัย : แผนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทาง
การเกษตรบนพื้นที่สูง

โดย

สุชีพ ไชยมณี และคณะ

สนับสนุนทุนวิจัยโดย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final report)

โครงการศึกษาการเลี้ยงสัตว์ปีกและสุกรในระบบอินทรีย์

The Study of Raising Poultry and Swine on Organic System

แผนงานวิจัย : แผนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทาง
การเกษตรบนพื้นที่สูง

คณะผู้วิจัย

สุชีพ ไชยมนิ

นริศรา เกิดสุข

รักธิณา บัวนภียาพันธุ์

วีรชิต เนาะดู

สังกัด

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

กันยายน 2563

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่สนับสนุนทุนในการวิจัย และขอขอบคุณพื้นที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะป๊อก อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง อ.หางดง จ.เชียงใหม่ ที่เอื้อเฟื้อสถานที่ให้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงหัวหน้าและเจ้าหน้าที่ศูนย์และสถานีทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คณะผู้วิจัย
กันยายน 2563

คณะผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการ

ชื่อ - นามสกุล

นายสุชีพ ไชยมณี

ตำแหน่ง

นักวิชาการส่งเสริมและพัฒนา 5

หน่วยงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
เลขที่ 65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053- 328498 โทรสาร 053-328494
E-mail: sukeep65@gmail.com

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ: การผลิตสัตว์ปีก

2. นักวิจัยร่วม

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวนริศรา เกิดสุข

ตำแหน่งในโครงการวิจัยนี้

ผู้ช่วยนักวิจัย

ตำแหน่งปัจจุบัน

เจ้าหน้าที่โครงการ

หน่วยงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
เลขที่ 65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-328497 โทรสาร 053-328494
E-mail address: narissara.gk@gmail.com
ปรับปรุงพันธุ์สัตว์

สาขาที่เชี่ยวชาญ:

3. นักวิจัยร่วม

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวรักธิณา บัวนภียาพันธุ์

ตำแหน่งในโครงการวิจัยนี้

ผู้ช่วยนักวิจัย

ตำแหน่งปัจจุบัน

เจ้าหน้าที่โครงการ

หน่วยงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
เลขที่ 65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 0-5332-8498 โทรสาร 053-328494
E-mail address: nenechan_01@hotmail.com
การผลิตสัตว์

สาขาที่เชี่ยวชาญ:

สารบัญเรื่อง

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
คณะผู้วิจัย	ข
สารบัญเรื่อง	ค
สารบัญตาราง	จ
บทคัดย่อ	ช
Abstract	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	3
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการวิจัย	19
สถานที่ดำเนินการวิจัย	22
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผลการทดลอง	23
การคำนวณสูตรและประกอบสูตรอาหารสัตว์อินทรีย์	23
การศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่เนื้อ ไก่ไข่) ในระบบอินทรีย์บนพื้นที่สูง	26
ศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงสุกรในระบบอินทรีย์บนพื้นที่สูง	28
ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงไก่เนื้อ ไก่ไข่และสุกรในระบบอินทรีย์	29

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	32
เอกสารอ้างอิง	34
ภาคผนวก	36

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ระยะการปรับเปลี่ยนเป็นปศุสัตว์อินทรีย์ ตามชนิดสัตว์	5
2	แสดงโฆษณาของัญชีชนิดต่างๆที่ปลูกโดยระบบเกษตรแบบทั่วไปและระบบเกษตรอินทรีย์	7
3	ความต้องการพลังงานและโปรตีนของสุกรในแต่ละช่วงน้ำหนักตัวต่อวัน	9
4	ความต้องการแร่ธาตุของสุกรในแต่ละช่วงน้ำหนักตัวต่อวัน	10
5	ความต้องการวิตามินของสุกรในแต่ละช่วงน้ำหนักตัวต่อวัน	11
6	ความต้องการพลังงานและโปรตีนของไก่เนื้อในแต่ละช่วงอายุ	12
7	ความต้องการแร่ธาตุของไก่เนื้อในแต่ละช่วงอายุ	13
8	ความต้องการวิตามินของไก่เนื้อในแต่ละช่วงอายุ	14
9	ความต้องการพลังงานและโปรตีนของไก่ไข่ในแต่ละช่วงอายุ	15
10	ความต้องการแร่ธาตุของไก่ไข่ในแต่ละช่วงอายุ	16
11	ความต้องการวิตามินของไก่ไข่ในแต่ละช่วงอายุ	17
4.1	สูตรอาหารไก่เนื้อช่วงอายุ 0-16 สัปดาห์	23
4.2	สูตรอาหารไก่ไข่ช่วงอายุตั้งแต่ 16 สัปดาห์ขึ้นไป	24
4.3	สูตรอาหารสุกรช่วงหย่านม- น้ำหนัก100 กิโลกรัม	24

ตารางที่		หน้า
4.4	องค์ประกอบทางเคมีของอาหารไก่ไข่ ไก่เนื้อ และอาหารสุกรอินทรีย์	26
4.5	สมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อเมื่อทดสอบในสูตรอาหารที่ต่างกัน	27
4.6	สมรรถภาพการผลิตไก่ไข่ ในระบบอินทรีย์เปรียบเทียบความแตกต่างของสูตรอาหาร	27
4.7	สมรรถภาพการผลิตสุกรในระบบอินทรีย์เปรียบเทียบความแตกต่างของสูตรอาหาร	28
4.8	ต้นทุนการเลี้ยงไก่เนื้อในระบบอินทรีย์ร่วมกับเกษตรกรในสูตรอาหารที่ต่างกัน	29
4.9	ต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ในระบบอินทรีย์ในสูตรอาหารที่ต่างกัน	29
4.10	ต้นทุนการเลี้ยงสุกรในระบบอินทรีย์ในสูตรอาหารที่ต่างกัน	30
4.11	องค์ประกอบทางเคมีของเนื้อไก่ และสุกรที่เลี้ยงในระบบอินทรีย์	31

